

Huismusonderzoek aan de Garderbroekerweg 185 te Kootwijkerbroek

Aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming

Colofon

Status:	Definitief
Project:	BE/2020/487
Datum:	14 juli 2020
Samensteller(s):	ir. M. Poelman
Collegiale toets:	ir. T.W.D. Schrader
Opdrachtgever:	

DE BUNTE VASTGOED OOST
Amsterdamseweg 34a
6710 AA Ede

Contactpersoon: R. Keizer

Disclaimer

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

© Blom Ecologie B.V. / De Bunte Vastgoed Oost

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Inhoud

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Plangebied	6
1.3	Werkzaamheden	7
1.4	Te verwachten soorten en functies	7
1.5	Kader Wet natuurbescherming	8
2	Methode	9
2.1	Theoretisch kader	9
2.2	Praktische uitvoering	9
2.3	Inventarisaties	11
2.4	Specifieke omstandigheden	11
2.5	Afwijkingen protocollen	12
3	Resultaten	13
3.1	Huismus	13
4	Conclusie	15
4.1	Huismus	15
4.2	Vervolgstep(en)	15
4.3	Vooruitzicht projectplanning	16
5	Bronnen.....	17

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Aan de Garderbroekerweg 185 te Kootwijkerbroek is een agrarisch perceel met bedrijfswoning, bijgebouw en vier in gebruik zijnde varkensstallen gesitueerd. De initiatiefnemer is voornemens de varkensstallen op de planlocatie te saneren. Hiervoor in de plaats komen twee bouwkavels en twee nieuwe bijgebouwen. De bedrijfswoning en het bijgebouw zullen hierbij behouden blijven.

Omdat de beoogde ontwikkeling mogelijk leidt tot de aantasting van beschermde natuurwaarden is een oriënterend onderzoek uitgevoerd naar de potentie van de planlocatie en mogelijke negatieve effecten ten gevolge van de beoogde werkzaamheden (Schrader, 2020).

Figuur 1.1 Het plangebied is gelegen aan de Garderbroekerweg 185 te Kootwijkerbroek (bron kaartmateriaal: arcgis.com).

Op basis van het oriënterende onderzoek kon de aanwezigheid van rustplaatsen, nestplaatsen of een essentieel leefgebied van huismussen niet worden uitgesloten. Om vast te stellen of de bebouwing daadwerkelijk een functie heeft voor vorengenoemde soorten was aanvullend onderzoek noodzakelijk. De Bunte Vastgoed Oost heeft Blom Ecologie B.V. verzocht dit aanvullend onderzoek uit te voeren. In voorliggende rapportage worden de bevindingen beschreven.

Onderzoeksdoel

In dit aanvullende onderzoek zijn de volgende onderzoeksvragen centraal gesteld:

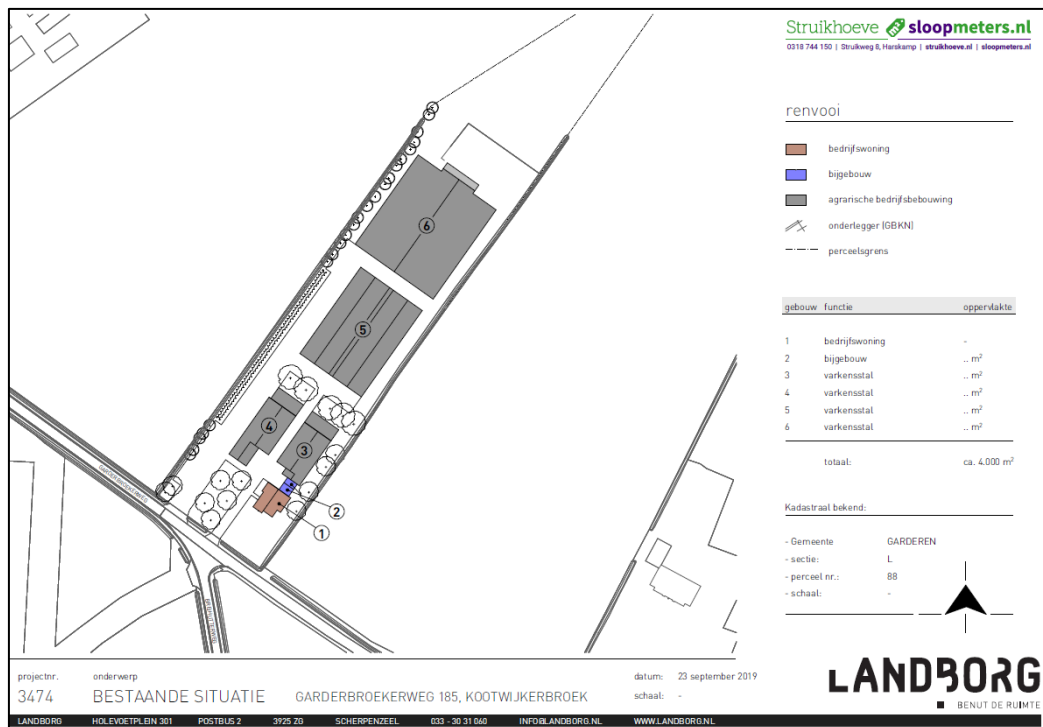
- Zijn huismussen aanwezig in het plangebied?
- Op welke wijze maken de huismussen gebruik van het plangebied? Zijn in het plangebied nesten en/of vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig?
- Hebben de voorgenomen activiteiten een negatief effect op de voorkomende soorten en/of de functionaliteit van de nesten en/of verblijfplaatsen en leefomgeving van huismussen?

1.2 Plangebied

De planlocatie is gelegen aan de Garderbroekerweg 185 te Kootwijkerbroek (figuur 1). Op het perceel zijn een bedrijfswoning, een bijgebouw en vier varkensstallen gesitueerd. De directe omgeving van de planlocatie wordt gekenmerkt door agrarisch gebied met veelal boerenbedrijven en grasweides. De bebouwde kom van Kootwijkerbroek ligt op circa 1,5 km ten zuidwesten. Het bosgebied van de Veluwe is op circa 1,5 km ten oosten van het plangebied aanwezig. De A1 ligt op circa 3,2 km ten noordwesten. (figuur 1.2).

Figuur 1.2 Fotografische indruk van de planlocatie en de directe omgeving hiervan. De nummering van de bebouwing correspondeert met de nummering in figuur 1.3

Figuur 1.3 Visuele representatie van de bestaande situatie (bron: Landborg). De vier varkensstallen worden in de beoogde ontwikkeling gesaneerd.

1.3 Werkzaamheden

De Bunte Vastgoed Oost is voornemens om de varkensstallen aan de Garderbroekerweg 185 te Kootwijkerbroek te saneren. De werkzaamheden worden geclassificeerd als sanering en nieuwbouw. De werkzaamheden zullen op hoofdlijnen bestaan uit:

1. Saneren van varkensstallen: algemene sloopwerkzaamheden en afvoer sloopmateriaal;
2. Verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden transport (afvoer) van materiaal en groen;
3. Egaliseren terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
4. Realisatie nieuwbouw: algemene bouwwerkzaamheden;
5. Revitalisatie terrein en aanleg verharding: allerhande (straat- en hoveniers) werkzaamheden.

1.4 Te verwachten soorten en functies

Uit het oriënterend onderzoek (Schrader, 2020) is gebleken dat de woningen op de planlocatie geschikt zijn als nestplaats voor huismussen (tabel 1.1). De bebouwing is geschikt als nestlocatie voor overige vogelsoorten die in bebouwing nestelen zoals de boerenwaluw.

Tabel 1.1 De te verwachten beschermde gebouwbewonende soorten op de planlocatie op basis van de uitgevoerde quickscan (Schrader, 2020). ¹ Betreft een inschatting op basis van de quickscan (visuele inspectie en deskstudie) gerelateerd aan de beoogde werkzaamheden (paragraaf 1.3). ² Mogelijk dienen wel mitigerende maatregelen te worden getroffen om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen, dit is dan duidelijk beschreven in de quickscan.

Soort	Potentie	Overtreding Wet nb ¹
Huismus	Ja	Mogelijk
Gierzwaluw	Nee	Nee
Vleermuizen	Nee	Nee
Gewone dwergvleermuis	Nee	Nee
Ruige dwergvleermuis	Nee	Nee
Laatvlieger	Nee	Nee
Gewone grootoorvleermuis	Nee, geen toegankelijke zolder	Nee ²
(Massa)winterverblijfplaats gewone dwergvleermuis	Nee	
Spreeuw (cat. 5)	Nee	Nee
Boerenwaluw (cat. 5)	Ja	Nee ²
Steenmarter	Nee, geen geschikte openingen	Nee ²

Figuur 1.3 Middels dakgoten en toegankelijke dak structuren kunnen huismussen toegang krijgen tot potentiële nest- en rustplaatsen onder de daken van de varkensstallen 3,4 en 5.

1.5 Kader Wet natuurbescherming

De soortenbescherming van Wet natuurbescherming valt op grond van internationale verdragen en nationaal beschermde soorten uiteen in drie verschillende beschermingsregimes. Deze beschermingsregimes betreffen de Vogelrichtlijn (art. 3.1), Habitatrichtlijn (art. 3.5) en de nationaal beschermde soorten (art. 3.10). De bescherming van de huismus valt onder de vogelrichtlijn. Binnen de Vogelrichtlijn wordt onderscheid gemaakt tussen soorten waarvan het leefgebied en de nestplaats jaarrond beschermd zijn en de overige broedvogels waarvan de nestplaats en het leefgebied enkel beschermd zijn tijdens de broedperiode. De volgende verbodsbepalingen zijn van toepassing:

Wnb, art 3.1 lid 2 en 4 (Vogelrichtlijnsoorten)

Lid 1: Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.

Lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.

Lid 4: Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

Lid 5: Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

2 Methode

2.1 Theoretisch kader

Ten behoeve van ecologisch onderzoek naar een aantal beschermde soorten in Nederland zijn door experts richtlijnen opgesteld. Deze richtlijnen zijn in zekere mate juridische kaders gaan vormen bij de toetsing van onderzoeken op juistheid en volledigheid. Voor de huismus zijn deze richtlijnen vastgelegd in de Kennisdocumenten (BIJ12, 2017). De richtlijnen worden met enige regelmaat door de opstellers geëvalueerd en indien noodzakelijk aangepast. De uitgangspunten zoals deze zijn geformuleerd in de richtlijnen vormen de basis voor het soort specifieke onderzoek wat wordt uitgevoerd door Blom Ecologie B.V. In tabel 2.1 wordt voor de desbetreffende beschermde gebouw bewonende soorten beknopt weergegeven wat de onderzoeksperioden en methoden zijn.

Tabel 2.1 Samenvatting van de uitgangspunten ten behoeve van huismusonderzoek zoals deze zijn geformuleerd in het Kennisdocument huismus (BIJ12, 2017).

Huisumus
<p><i>Nest:</i> Aantoonbaar door:</p> <ul style="list-style-type: none">- Visueel onderzoek in optimale periode 1 april t/m 15 mei (2x veldbezoek avond/ochtend)- Visueel onderzoek in de suboptimale periode 10 maart t/m 20 juni (4x veldbezoek avond/ochtend)- Inspectie (oplichten dakpannen) in de periode 15 september/1 maart (1x veldbezoek)- De optimale periode voor waarnemingen van nest indicerend gedrag betreft 1 april t/m 30 augustus. <p><i>Functioneel leefgebied:</i> Bestaat met name uit foerageer en slaapplekken. Wordt vastgesteld door waarnemingen en gedrag van alle aanwezige huismussen. (Kennisdocument huismus BIJ12)</p>

2.2 Praktische uitvoering

De praktische uitvoering valt uiteen in de standaardprocedure tijdens elk veldbezoek, de reactieve onderzoekswijze die gehanteerd wordt en, indien van toepassing, de aanvullende onderzoeksmethodes.

Procedure

Op basis van de te verwachten soorten en de relatieve potentie voor deze soorten binnen het plangebied wordt het aanvullende onderzoek ingericht. Voorafgaand aan de daadwerkelijke uitvoering wordt bekeken vanaf welke posities de planlocatie (gevels/daken/dakranden met potentie) het meest efficiënt (strategisch) kan worden onderzocht. De strategische punten, looproute en zichtlijnen zijn afhankelijk van de aanwezigheid van schuttingen, struiken/bomen, verlichting en diverse typen van bebouwing. Tevens zijn deze afhankelijk van de te onderzoeken soortgroep. In figuur 2.1 worden de strategische punten en de meest gebruikte looproutes weergegeven.

Figuur 2.1 Overzicht van de strategische punten en de meest gebruikte looproutes op de planlocatie.

De procedure tijdens ieder veldbezoek is als volgt:

1. Bepalen strategische punten voorafgaand aan start onderzoek.
2. Overleg met collega('s) over bezetting strategische punten en looproutes. Als het een vervolgronde betreft worden de resultaten van de eerdere rondes hierin meegenomen;
3. Controle gevels op aanwezigheid van uitwerpselen onder en/of tegen de gevels. Eventueel navraag bij bewoners op (recente) activiteit van huismussen;
4. Start/uitvoering onderzoek/bezetting strategische punten en uitvoering conform reactieve onderzoekswijze;
5. Afronding onderzoek, bespreken met collega('s) van tussentijds resultaat, eventuele onduidelijkheden over verblijfplaatsen en waarnemingen worden in dit stadia goed ondervangen.

Reactieve onderzoekswijze

Binnen de kaders van het Kennisdocument (tabel 2.1) is de onderzoekswijze vormvrij. Afhankelijk van omstandigheden zoals de relatieve potentie, ervaring, moment van onderzoek, het aantal onderzoekers, en dergelijke, wordt door de diverse onderzoeksbureaus op verschillende wijze onderzoek uitgevoerd. Aangezien de te onderzoeken soorten veelal voorkeur hebben voor bepaalde type verblijfplaatsen en leefgebied wordt door Blom Ecologie B.V. reactief onderzoek uitgevoerd. Dit type onderzoek houdt vast aan strategische punten en looproutes waarbij het geobserveerde gedrag van de te onderzoeken soort en de lokale omstandigheden leidend zijn voor de keuze van de strategische punten of looproute en de verblijfsduur per punt. De strategische punten worden bepaald op locatie voorafgaand aan de start van een onderzoek door een visuele beoordeling op de actuele potentie voor de soort

in kwestie. Deze punten kenmerken zich door goed overzicht binnen het plangebied en zicht op zoveel mogelijk potentiële in- of uitvliegopeningen. Voor huismus geldt dat deze strategische punten veelal liggen nabij geschikt leefgebied.

Tijdens het aanvullend onderzoek huismus wordt met name gebruik gemaakt van strategische looproutes waarbij alle potentiële nesten gedurende het veldbezoek visueel gecontroleerd worden. Hierbij wordt specifiek gelet op de aanwezigheid van territoriaal gedrag, het gebruik van het leefgebied en het in/uit vliegen uit de nesten. Een onderzoek in de avond wordt afgerond rond zonsondergang. Indien dan nog activiteit van de huismus wordt waargenomen binnen het plangebied loopt het onderzoek door totdat er geen waarneembare activiteit van huismus meer is binnen het plangebied. In geval van een ochtendbezoek wordt het veldbezoek 45 minuten tot 1 uur na zonsopkomst opgestart.

Voor alle onderzoeken geldt dat tijdens de rondes de keuze van strategische punten en/of looproutes beïnvloed worden door veranderende omstandigheden. Dit kan onder meer zijn een plotselinge verandering van windrichting, sterke toename of afname van windkracht en defecte straatverlichting. Het aantal factoren die bepalen waarom een onderzoeker juist de ene richting meer op kijkt dan de andere of er juist voor kiest af te wijken van een gebruikelijke route (bijvoorbeeld door buurtbewoners die de onderzoeker aan de praat houden of bewoners die honden uitlaten) zijn niet of nauwelijks definieerbaar.

De wijze van onderzoek verschilt, met in achtneming van de randvoorwaarden van de Kennisdocumenten, dus per datum, per loopronde en per moment. Er is derhalve geen sprake van vaste transecten, maar veel eerder van diverse looproutes naar strategische punten waarbij de frequentie van stilstaan en beweging afhankelijk zijn van de omstandigheden op dat moment.

2.3 Inventarisaties

Veldbezoeken

De planlocatie is 2 keer bezocht door medewerkers van Blom Ecologie B.V. (tabel 2.2). Tijdens deze bezoeken zijn de planlocatie en de directe omgeving onderzocht op de aanwezigheid van huismussen. Tijdens het onderzoek is met name gelet op nest indicerend gedrag. Tevens is gelet op veelgebruikte structuren door huismussen voor het bepalen van het functioneel leefgebied.

Tabel 2.2 Veldbezoeken op de planlocatie met per veldbezoek de onderzochte functies en het aantal waarnemers dat is ingezet. De weersomstandigheden voldeden aan de minimumcriteria zoals opgenomen in het Kennisdocument huismus.

Veldbezoek	Functie	Aantal pers.	Datum	Zon ▼ ▲	Tijd	Weersomstandigheden
Huisumus 1	Nest + leefgebied	1	03-06-2020	21.55	15.00-16.45	3/8 wind, droog, 1 Bft, 25°C
Huisumus 2	Nest + leefgebied	1	19-05-2020	22.00	20.00-22.00	0/8, droog, 1-2 Bft, 19°C

Gebruikte materialen

Het huismus onderzoek is uitgevoerd met behulp van een verrekijker.

2.4 Specifieke omstandigheden

Tijdens de uitvoering van het onderzoek kan er sprake van dusdanig omstandigheden dat er mogelijk een vertekend beeld optreedt van de verzamelde resultaten. Hiermee wordt niet

bedoeld het gemotiveerd afwijken van uitgangspunten zoals geformuleerd in het Kennisdocument. Tijdens het onderzoek was er (voor zover de onderzoekers hebben kunnen nagaan) geen sprake van omstandigheden die mogelijk effect sorteren op de onderzoeksresultaten.

2.5 Afwijkingen protocollen

De twee veldbezoeken zijn uitgevoerd buiten de datumgrenzen (1 april – 15 mei) van het Kennisdocument voor huismussen. Daarnaast heeft het eerste veldbezoek plaatsgevonden aan het eind van de middag in plaats van twee uur voor zonsondergang. Er was echter nog veel activiteit van huismussen waar te nemen op de planlocatie, zowel met betrekking tot foeragegedrag als nest indicerend gedrag. Er zijn derhalve ook een totaal van 24 huismusnesten waargenomen op de planlocatie tijdens de twee onderzoeksrondes.

Middels de uitgevoerde veldbezoeken is reeds een zeer goed beeld ontstaan van de aantallen aanwezige huismussen en nestlocaties. Het onderzoek is echter niet optimaal volgens de protocollen in het Kennisdocument Huismus uitgevoerd, waardoor niet uitgesloten kan worden dat er meer nestlocaties aanwezig zijn. Derhalve wordt er na het broedseizoen van huismussen een aanvullende technische inspectie uitgevoerd om de daken te controleren op nestmateriaal. Dit is een goedgekeurde methode voor het inventariseren van huismusnesten, waarmee de resultaten van de eerste twee veldbezoeken gevalideerd en/of uitgebreid kunnen worden.

3 Resultaten

3.1 Huismus

Waarnemingen en aantallen

Tijdens de onderzoek rondes zijn in totaal circa 50 huismussen (*Passer domesticus*) waargenomen tijdens de piekmomenten. De hoogste concentratie waargenomen huismussen bevond zich in varkensstal 3 en 4 (figuur 3.1). Gezien het aantal waarnemingen is er sprake van een gemiddelde populatie binnen en in de directe omgeving van het plangebied.

Nesten

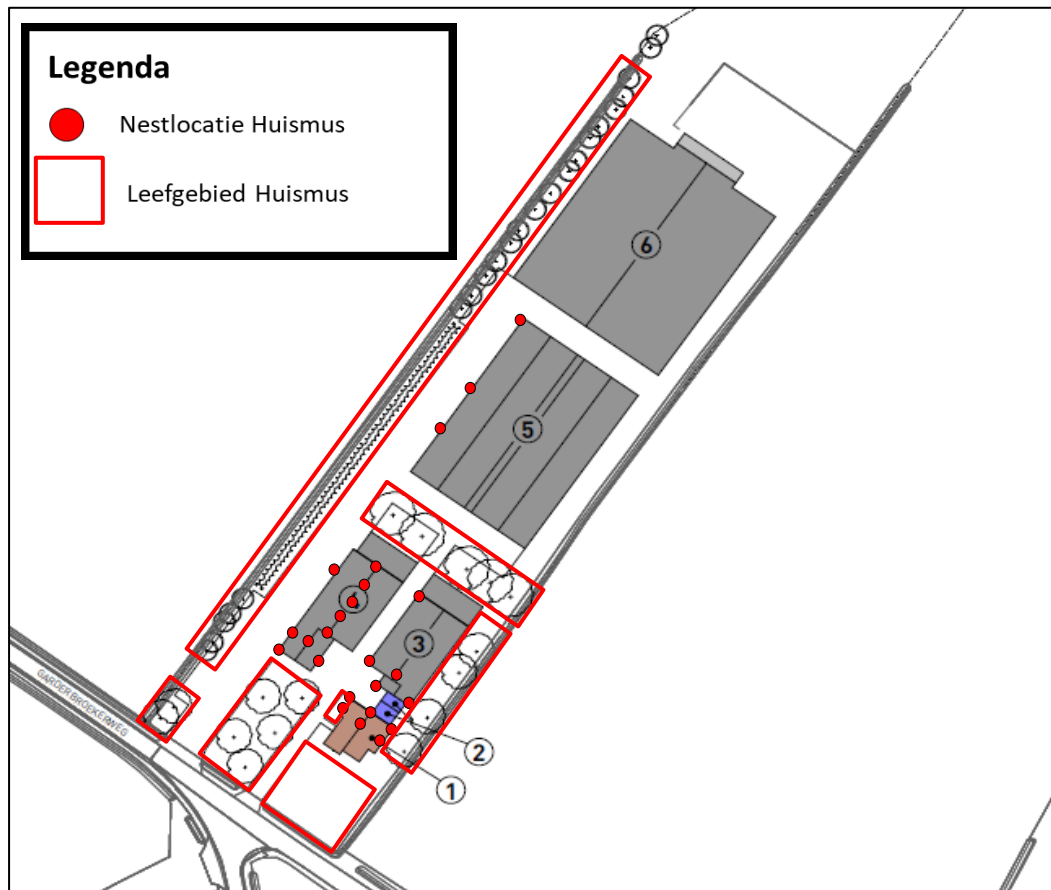
GEDURENDE het onderzoek zijn 24 nesten van de huismus vastgesteld. 18 van deze nesten bevonden zich in de te saneren bebouwing, de overige 6 nesten zijn aangetroffen in de woning die behouden blijft. De exacte vindplaats van de huismusnesten zijn weergegeven in tabel 3.1. In figuur 3.1 worden de ruimtelijke spreiding van de nesten weergegeven en welke delen van de planlocatie veelvuldig door huismussen worden gebruikt om te rusten, foerageren en/of als dekking tegen predatoren. In bijlage 1 is een grotere afbeelding met een totaaloverzicht van alle aanwezige soorten opgenomen.

Functioneel leefgebied

Het waargenomen functionele leefgebied is geconcentreerd in en rondom de woning en schuur 3,4 en 5. Op deze plaats zijn een afwisseling van stofplekken, inheems groen, enkele grote bomen, jaarrond groenblijvende struiken en planten, water en voedsel aanwezig. De nesten bevinden zich in de bebouwing (tabel 3.1). De haag aan de noordwestzijde is belangrijk foerageer- en rustgebied. De tuin van de woning alsmede de bomen rijen ten noordoosten en zuidoosten van schuur 3 en 4 zijn ook belangrijk functioneel leefgebied, mede gezien de onderliggende zandbodem met plekken voor zandbaden. Er zijn veel huismussen waargenomen in een taxusboom aan de noordzijde van de woning. Binnen de groenstructuren ten zuidwesten met struiken, gras en bomen zijn ook huismussen waargenomen.

Tabel 3.1 *Locaties huismusnesten plus omschrijving. Zie figuur 1.1 en 1.2 voor gebouw nummering. * deze gebouwen worden gesaneerd.*

Adres	Aantal	Omschrijving
Garderbroekerweg 185 - stal 3*	5	onder golfplaten dak
Garderbroekerweg 185 - stal 4*	10	onder golfplaten dak
Garderbroekerweg 185 - stal 5*	3	onder golfplaten dak
Garderbroekerweg 185 - woning	6	onder dakpannen

Figuur 3.1 *Overzicht van de nesten en het functioneel leefgebied van huismus op de planlocatie en in de directe omgeving hiervan.*

4 Conclusie

4.1 Huismus

Op 3 en 19 juni is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van huismussen in de varkensstallen op de planlocatie. Het onderzoek is niet volledig uitgevoerd conform de bepalingen in het Kennisdocument huismus (BIJ12, 2017a).

Tijdens het onderzoek is vastgesteld dat de varkensstallen op de planlocatie aan de Garderbroekerweg 185 te Kootwijkerbroek nestgelegenheid bieden voor huismussen. In totaal zijn in de woningen op de planlocatie 18 nesten van huismussen waargenomen. Er zijn ook 6 nesten aangetroffen in de woning op de planlocatie, welke behouden blijft. Tevens maken groenstructuren op de planlocatie onderdeel uit van het functioneel habitat.

De beoogde sanering leidt tot overtreding van een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming art 3.1, lid 2 (wegnemen van 18 nesten). Tevens leidt de beoogde ingreep tot overtreding van Wet natuurbescherming art 3.1, lid 4 (verstoring met een wezenlijke invloed op de gunstige staat van instandhouding) aangezien er geen groenstructuren verdwijnen en het functioneel leefgebied niet significant wordt aangetast. Daarnaast worden de werkzaamheden buiten het broedseizoen opgestart, waardoor er geen sprake is van verstoring tijdens deze kwetsbare periode. Er dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd alvorens de varkensstallen gesaneerd kunnen worden.

4.2 Vervolgstep(en)

Voor de uitvoering van (een veel van) de sloopwerkzaamheden is een ontheffing nodig van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (art. 3.1, lid 2). Conform het Kennisdocument huismus wordt aanbevolen om de navolgende aspecten te onderbouwen. Deze aspecten maken integraal onderdeel uit van het projectplan ten behoeve van de ontheffingsaanvraag.

- 1) Er is sprake van een wettelijk belang (Wnb, art. 3.3, lid 4b)
- 2) Bepaal waarborging van gunstige staat van instandhouding (Wnb, art. 3.3, lid 4c)
- 3) Onderbouw de meest bevredigende oplossing (alternatieven afweging) (Wnb, art. 3.3, lid 4a)
- 4) Bepaal mitigerende en compenserende maatregelen (Wnb, art. 3.3, lid 4c)

Een ontheffingsaanvraag is enkel succesvol als al deze aspecten voldoende onderbouwd kunnen worden. Indien de werkzaamheden geen wettelijk belang kennen of indien er vergelijkbare maatregelen zijn die gunstiger zijn voor de aanwezige soorten kan een ontheffing mogelijk geweigerd worden.

De ontheffingsaanvraag bestaat uit de volgende onderdelen:

- Aanvraagformulier (*dient nog opgesteld/ingevuld te worden*)
- Projectplan met ecologisch werkprotocol (*dient nog opgesteld te worden*)
- Oriënterend onderzoek (*reeds uitgevoerd*)
- Aanvullend onderzoek (*reeds uitgevoerd*)
- Eventueel aanvullende documentatie (*bijv. machtiging*)

4.3 Vooruitzicht projectplanning

Bevoegd gezag heeft de wettelijke termijn van 20 weken (13 + 7 weken verlenging) om te reageren op een ontheffingsaanvraag. De planning van de werkzaamheden dient aangepast te worden aan de aanwezige soorten om zoveel mogelijk de werkzaamheden uit te voeren buiten de kwetsbare periodes. Dergelijk maatwerk kan ervoor zorgen dat het project enkel in bepaalde periodes van het jaar uitgevoerd kan worden.

Indien de werkzaamheden leiden tot het wegnemen van nesten of vaste verblijfplaatsen dienen alternatieve verblijfplaatsen gedurende een bepaalde periode aanwezig te zijn naast de huidige nesten of verblijfplaatsen. Deze gewenningsperiode is afhankelijk van de soort en het aantal individuen. Het tijdig aanbrengen van alternatieve verblijfplaatsen is van belang om onnodige vertraging te voorkomen. In tabel 4.1 staat een overzicht van de aangetroffen nesten en verblijfplaatsen en de minimale gewenningsperiode. Raadpleeg voor de plaatsing van de voorzieningen een ter zake deskundige.

Tabel 4.1 Overzicht van de nesten en verblijfplaatsen die weggenomen worden door de geplande ontwikkeling. Per type nest en verblijfplaats staat de vereiste gewenningsperiode vermeld. Raadpleeg voor het treffen van voorzieningen een ter zake deskundige.

Soort	Type	Aantal	Gewenningsperiode
Huismus	Nest	18	3 maanden

5 Bronnen

BIJ12, 2017. Kennisdocument huismus, *Passer domesticus*. BIJ12, Utrecht

Schrader, T.W.D., 2020. Quicksan Wet nb Garderbroekerweg 185 te Kootwijkerbroek. Oriënterend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming, rapportage 15 juni 2020. Blom Ecologie B.V., Waardenburg.

Gebruikte websites

www.arcgis.nl

www.ruimtelijkeplannen.nl

www.sovon.nl

www.vogelbescherming.nl

BLOM ECOLOGIE

ECOLOGISCH ADVIES & ONDERZOEK

ZANDWEG 46, 4181 PM WAARDENBURG

WWW.BLOMECOLOGIE.NL